

SZÉKELY HIRLAP.

Politikai és társadalmi lap s a „Jogász-egylet“ közlönye.

Szerkesztői szállás:

Szentgyörgy-utca 1092 sz. hová a lap szellemi részét illető cikkek küldendők.

Kiadó-hivatal:

Wittich József könyvkereskedése, hová az előfizetési pénzek és reclamatiók küldendők.

Hirdetési díj: Egy háromszor hasábozott garmond sor ára 6 kr; bélyegilleték minden hirdetés után külön 30 kr.

Hirdetéseket elfogad: helyben a kiadó-hivatal; Pesten: Lang Leopold, (Erzsébet tér, 9. sz.) Bécsben: Haasenstein és Vogler (Neu-Markt 14. sz.).

Megjelenik e lap

minden szerdán és szombaton egy egész iven.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Félévre 6 ft
Negyedévre 1 „ 50 kr.

Előfizetési díj:

Egészévre . (Jan.—dec.) 6 frt o. é.
Évnyegyedre (apr.—jun.) 1 „ 50kr

A „Jogász-egylet“ tagjainak azonban egész évre jövőben is csak 4 frtért.

Félévre . . 2 „ o. é. fog megküldetni.

Maros-Vásárhely, május 10.

Nálunk az országgyűlés lejártá épen nem „Saison morte“-ot, hanem szinte páratlan mozgalmat idézett elő. Most minden nap, újabb, megújabb figyelmet költő adatokat, jeleneteket, eseményeket hoz a napi sajtó útján, az olvasó közönségnek! Ezek közül a hatályosabbakat időnként, a mint szükségességüket látandjuk, bemutatandjuk az olvasó közönségnek. Egyébiránt azt még említeni is fölöslegesnek véljük, hogy oly általános érdekeltséggel a választási mozgalmak egy időben sem voltak kezelve, vezetve, mint a jelenlegiek. Ezen nagy érdekeltség és erőfeszítés oka pedig az országgyűlési némely fontos teendők erőszakos és parlamentellenes meghiusításában keresendő és feltalálható. A pártok a választások eredményében keresendik eljárásuk igazolási argumentumukat, azért minden lehetőséget megteendnek avégre, hogy a közelebbi országgyűlésre többséget vive be, azon többség által constataltassák a volt képviselőház egyik vagy másik oldala által elkövetett vétek tényálladékát.

Sok erőfeszítést igénylő nagy feladat, melynek már csak megoldási műtételeiben is előre leendő olvasható, főleg a vallásos figyelő által, a bekövetkezendő üdvös eredmény. Mi ugyan is, azt hisszük, bármily sok észszel, sok áldozattal, kifáraszthatatlan munkássággal is legyen az egyik vagy másik párt által vezetve a maga érdekébeni választás, de a nagyon is korlátolt emberi tehetség minden perczen könnyen bukkanhat előre kinemszámítható, elég gyakran el sem gördithető akadályokra. És már az ily pontokon érvényesíti magát az a nagy igazság hogy: „az isteni gondviselés ott kezdődik — hol az emberi erő elfogy.“

Ezt az igazságot lehet kicsinyíteni, lelehet — ha úgy tetszik — nevetni. A jelenkor, mely az anyagot vallásos tekintélyre emelte, épen nem sokat ad az eféle vallásos dogmákra. Mi azonban sehogy se tartozunk ezen modern hitfelekezethez, sőt ezzel szemben, azon elvet valljuk, hogy a Deák-pártnak — melyhez mi is minden önzéstől menten tartozunk — főleg az áll érdekében, mikép a választási téren oly tiszta és nemes eljárást kövessen, hogy annak alapján aztán nyugodtan és biztosan számíthasson a véletlenre. Ez legkevésbé sem teszi azt, hogy a Deák-párt összedugott kézzel várja a véletlent; a pártnak kötelessége a törvényszabta korlátok közt erélyesen tenni, munkálni oly képviselő választására, a ki az 1867-ki XII. törvény-cikk rendithetlen alapján a szigoruan körülírt parlamenti működés segítségével a kor kívánal-

mai szerint haladást, javítást felvilágosítást eszközölje.

Hanem aztán egy ily választás sikerítésére egyik jól választott módnak tartjuk, hogy a párt minden oly lépéstől óvakodjék, mely mint piszkoló, a párt kisebbségére s az ellenfél bántalmazására szolgálja. Egy pártnak, mely magát becsülni tudja s más által is becsültetni akarja, úgy kell magát viselni, hogy humanus modorából, akarva, nem akarva, még ellenfele is kiolvashassa a valódi műveltséget, ember becsülést. S miután az embernek korlátlanul szabad akarátára van hagyva „aequam sibi mentem parare“, ekkor e meghálálhatatlan szabadságot csak úgy tudja kellőleg méltányolni, ha fedhetlen eljárással igyekszik tanusítani, mikép érzi és érti teljes mértékben e nemes ajándék nagy becsét,

Nem, czélunk, bárkinek sem, erkölcsi leczkét adni a választási eljárás körül követendő magaviseletre nézve, hanem azt határozottan kimondjuk, mikép mi a párt erkölcsi fénye fenntartására vonatkozólag, mellőzhetlenül szükségesnek tartjuk, hogy az ellenpárt embereit ne bántalmazzuk, annál kevésbé illessük pedig bár legkisebb piszkokkal. Az meglehet, hogy mi egy egészen új doctrinát hirdetünk akkor, midőn azt kívánjuk, hogy hirlapi téren a más párt nézeteit ne bonczolgasuk. De mi azt hisszük, hogy: ha mi saját elveinket tisztán feltárva, azoknak üdvös voltukat, életrevalóságukat, nemes irányzatukat, korszerű természetüket alaposan és meggyőzőleg kimutatjuk, akkor egyszersmind az azokkal szembe álló nézetek élheteretlen voltukat, káros és romboló természetüket is szem elé tartjuk a nélkül, hogy egy ily correct eljárás által bárkit is kihívánk. Ha mi az igazságban, melyet vallunk, keressük és találjuk az erőt, és nem a mások kicsinyítésében akarunk találni magunk számára támaszt, akkor a mellett, hogy a megtámadhatásra valódi okot nem szolgáltatunk, egyszersmind oly biztos erkölcsi alapra helyezük állásunkat, melyen a rosz akarat minden legioi sem diadalmaskodhatnak,

Intő példaként áll előttünk a Vézuv, melynek borzasztó és átokszerű kitörése következtében a hamueső és lávafolyam eltemetie a saját környezetében boldogul élt helységeket, és megsemmisítie az áldást termő mezőket. Így történik az, az erkölcsi életben is. A mely párt kiméletlen rohammal tör ki a tőle távolabb eső ellenére, az saját környezetének árt csak, a nélkül, hogy távolabb eső ellenfelét legkevésbé is károsíthatná.

Maradjunk hát választási foglalkozásainkban a megtámadhatatlan humanus téren, mely egyetlek közt az önmegnyugvást kétségtelenül megszerzi.

Dobolyi Sándor.

JOGI ROVAT.

A megnyílt országos képviselő-választások által minden oldalról nagy tevékenységgel mozgalomba hozott korszakban is nem lesz érdektelen a közügyemet, a társadalmi életet kellemetlenül érintő másnemű vidéki jelenségek iránt is ébrentartani, s a vizsgálódó tudománynak anyagot, a választandó honatyaiknak, a helyi viszonyokról, a törvényalkotás nagymunkájához — adatot — szolgáltatni.

1. folyó év február 25-én Márkodon Márton János kötéllel végezte ki magát, — oka nem tudatik.

2. Süketfalván husvét másodnapján községi táncz-igalomban verekedés közben id. Gergely János életét vesztie, s ezen kívül még vagy hárman nehéz testisértés ejtetett.

3. Ugyan husvét másodnapján egy 82 éves apa nyiltan többek előtt az ut közepén meglötte már hajlott koru saját fiát.

4. Ugyanazon nap Erdő-Szt.-Györgyön Kovács Rebi nevű asszony a fogadó ablaka alatt eszméletlen találtatott és egy negyedóra alatt meghalt fején történt ütés miatt.

5. Április 3-án esőkfalvi faluvégi P. Mihály a mezőn agyonverve találtatott.

6. K.-Remetén egy 8—9 éves gyermek ismeretlen okokból magát felakasztotta.

7. Sővárádon a második osztály tanítója — fiatal-ember folyó hóban nem tudhatni mi okból magát meglötte.

8. K.-Remetén Kertész Mihály folyó hó 15-én idegen erőszak által mult ki.

Mely 8 szerencsétlen haláleset közül hét 15 nap alatt történt, a 8-ik, illetőleg az első a többiek előtt négy héttel; melyek közül 3 öngyilkosság, kettő gyilkosság, 2 ember öles bűntényét képezik, egy pedig még nem nyert határozott minősítvényt.

Mindezek mellett, nem mellőzhetnek figyelem nélkül a napirenden levő nehéz és könnyű testisértések, s aránylag kisebb számú lopás s másnemű bűntények is melyek közül egyrésze köztudomásra nem is szokott jönni, mivel azok félsz, s más mellékes tekinteteből törvényen kívül elbékélődnek.

A ki ezen számos gyakori és rohamosan jelenkező megdöbbentő rendkívüli eseteket beható figyelemre méltatja, ösztönszerűleg ragadtatik, ezen társadalmi koranyag és ennek gyógyszer felfedezése körüli kutatásra.

Minék folytán, némelyek a székely nép természeti tulajdonában keresik az eredeti okot: állitván, hogy a székely vér alkotánál, szabadságban fejlett érzeténél fogva a legkisebb, sőt képzelt méltatlanságot, megaláztatást, anynyival inkább kihívást, s különösen, ha személyes bátorsága és fizikai ereje érintetik, az eshetőségek és az aránytalan viszonyok számításbavétele nélkül kerülhetlenül vissza szokta utasítani, s ezáltal idéztetnének elő leggyakrabban a szerencsétlen esetek.

Mások pedig az okot, a nép vagyonkapzsiságában keresik, mely uralkodó szenvedélylyé válván benne, a tulajdonjog és szerzés módok iránti téves fogalmakat, hajlandó táplálni, mely téves fogalmak az 1868-ik évvel beállott és a jelenleg is rendszeresen meg nem alapult jogi viszonyok rázkodása által fokozódván, különösen az előtte annyira kedves földbirtoklás megszerzése, vagy megtartása körül az eszközöket nem válogatja, sőt még erőszakra is tévedez, s ezen természeti tulajdona lenne sok szomorú eredményü viszálynak kiforrása.

Többben pedig a főbb okot annak tulajdonitják, hogy a fennálló büntetőtörvények a honi nép miveltégi fokozatához, életmód s másnemű különböző viszonyához nem lennének alkalmasok, a büntetések a tettes minőségéhez képesti aránytalanságok miatt nem eszközölnek javító s visszariasztó hatást; továbbá a vizsgálati eljárás nehézsége, — hosszadalmassága mellett, a bűntény kivilágosulását jelenti büntöndrendszerünk mellett meghiusítja, és sokszor az ártatlant is huzamosan megszenvedteti, a bűnöst megátalkodottá teszi és a bűntényre későre érkező büntetés bűntalanná teszi.

Általános pedig a népnevelés hiányából következtetnek, minden a társadalmi életre aggályoson ható jelenségeket, a tudatlanságnak tulajdonitván minden következményeket.

Nem tagadható, hogy azon helységeik, hol a közbiztonságra aggasztólag ható koranyagok forrásai kerestetnek attól teljesen üresek volnának; mert:

A székely nép természeti tulajdonára tett észrevételeket maga a történelem és a gyakorlati élet eléggé tanusítja.

A vagyonkapzsiságra pedig szűk, silány és túlnépesedett földén, kellett önfenntartási ösztöne által igazolva lehet, az ilyen földhezi ragaszkodása és ennek birtoklásához minden módoni törekvése ősi intézményeibe, szűk-körü honszeretetében fekszik; hiszen még nemesi rang fokozatát is a földbirtok aránya szerint, nem épen helytelenül osztályozta primorra, primipilusra és pxiidariusra. A mi pedig a b. törvényeket illeti.

Jóllehet azon törvények hazánk egymástól is különböző fajú s természetű és gondolkodást, véralkatu, életmódú, foglalkozású, erkölcsű népei, viszonyaitól teljesen eltérő, minden tekintetben különböző viszonyok között élő nép számára alkottattak, a büntetés kiszabása körü-

a tettesek minősége nagy különbségénél fogva a méltányos arányra nézve oly sok botrányos tévedés fordul azokban elő, mely csökkenti a büntető igazságszolgáltatásbani hitet és bizalmat.

Továbbá az eljárásra tett megjegyzés sem minden alap nélküli, mert a különben szükséges ovatossággali eljárás a tulságig levén hajtva, épen ezáltal igen sokszor a lényeg az alaknak esik áldozatul, különösen a főnálló büntetőrendszer és takarossági téves számítás mellett; de mindezekben a kellő számú képzett személyiség alkalmazása mellett sokat lehet segíteni addig is, míg a törvényhozás a büntető törvénykönyvet és eljárást hazánk viszonyaihoz és annak megfelelőleg megalkothatja.

A népnevelés hiányából vont következésre nézve, a székelly népre általában nem lehet mondani, hogy oly hátramaradottságban lenne, hogy a társadalmi élet erkölcsi-cseiről fogalommal ne bírna, sőt mondhatni, hogy olyan valódi vallásos érzületig tiszta, erkölcsös, felebaráti s vendégszeretetet Európa nemzete egy népénél sem lehet tapasztalni, mint a székellynél, a mi neveltlenségre sromlott erkölcsre nem mutat, mivel nem az ezéldoztatik kifejezteni, mintha a székelly nép a polgárosultsági modern miveltség kellő magaslatán volna, mert neki is, mint minden nemzetnek van alsó rétege, mely az egész talajt burjánosítja, s mely vad kinövésével a nemesebb növényeket mecseyészi, de mindezek mellett is általános romlottsággal nem jellemezhető.

Ha bár meddig fűzzük is a naponta felmerülő személybiztonság elleni szánandó esetek okait és gyógy-szerét, a nevelésnél kell megállapodnunk, ez ad helyes fogalmat a tulajdonról s személyes jogokról az ön becsérzetről, a köz- és házi erkölcsokről, mások iránti köles-nös köteleességről.

Nyárádmenti.

Országgyűlés.

1872. ápril 9-én d. e. 10 órakor.

Elnök: Somssich Pál.

Jegyzők: Széll Kálmán, Szeniczey Ödön, Jám-bor Pál.

A kormány részéről jelen vannak: Tisza Lajos, Bittó István.

A mult ülés jegyzőkönyve észrevétel nélkül bitelesítettik.

Csanády Sándor: Bemutatja Biharmegye Érkeserű községe választó-polgárai kérvényét a választási törvény-javaslat ellen; ugyane tárgyban kérvényt nyújt be Almásy Sándor Hevesmegyébe kebelezett Nagy-Füged lakói részéről; Péchy Tamás Kassa sz. k. város 319 választó-polgára részéről; Irányi Dániel Lovászpata község választói részéről; Vidats János Pest sz. k. város több lakói részéről.

Mindezen kérvények a kérvényi bizottsághoz utasítottak.

Szlanha Benedek. A nevelési alaphoz tartozó báltaszéki uradalom tárgyában a vallás- és közoktatásügyi miniszterhez mult hó 19-én intézett interpellációjára a választ sürgeti.

Ezen interpelláció újból közöltetik az illető miniszterrel.

Kerkápoly Mór: Következő interpellációt intézi a belügyminiszterhez:

1-ör. Van-e tudomása arról, hogy Zalamegyében a közigazgatási szolgabírák vagy más közigazgatási tisztviselők a községi rendezés s országos képviselő-választás küszöbén a községi jegyzőségekre balpárti vállalkozókat reversális vétele által jobbpártra téríteni igyekeznek, avagy ily módoni térítéseket már eszközöltek is?

2-ör. Ha nines, hajlandó-e magának a dolog állásáról hivatalos uton biztos tudomást szerezni?

3-ör. Valószínű esetére az ily hivatalos visszaéléseket a legszigorubb megtorló módok alkalmazásával hajlandó-e megfenyíteni s úgy intézkedni, hogy jövőre hasonló esetek elő ne forduljanak?

Ezen interpelláció a belügyminiszterrel fog közöltetni.

Deáky Lajos: Benyújtja sz. kir. Zilah város több polgára által aláírt kérvényét a választási törvényjavaslat ellen.

Kovács László: Benyújtja Hevesmegye tarnai járása több választó polgárának kérvényét, melyben dr. Pecz Sándor és társai által „Mátrai vasut” czim alatt kérelmezett vasuti engedélynek még a jelen ülésszak alatt leendő megadását kérik.

Mindekét kérvény a kérvényi bizottsághoz utasítottatik.

Erkövy Adolf: Hasonló tárgyban a közmunka- és közlekedési miniszterhez következő interpellációt intéz:

Az utóbbi hónapokban sokat emlegetett új vasuti hálózat egyik szálaként meg volt érintve az arad-szegedi vasutvonal is, — de dacára annak, hogy az arad-szegedi vasut kamat-biztosítás nélküli felépítésére jelentkezett vállalkozó, a szóban forgó vonalat nem találok azon vasuti előterjesztések között, melyeket az igen t. közmunka- és közlekedési miniszter ur a ház asztalára lelett, — illetőleg csakis a mezőhegyesi vasutara vonatkozó törvényjavaslat indokolásában történik hivatkozás az arad-szegedi vasutara, minélfogva kérdezem az igen t. közmunka- és közlekedési miniszter urat.

Miben van az arad-szegedi vasut ügye, illetőleg miután köztudomás szerint e vonalra több ajánlattevő jelentkezett bizonyos és biztos-e az, hogy a mondott vasut ki fog építtetni?

Tisza Lajos közlekedésügyi miniszter: T. ház! Ha méltóztatik megengedni (Halljuk!) azt hiszem, a hozzá intézett kérdésre úgy a t. háznak, mint az interpelláló igen t. képviselő urnak teljes megnyugtatóra felelhettek, a mennyiben biztosíthatom őt arról, hogy ma már ezen vonal kiépítésének kérdése biztosítottak mondható. Hogy miért nem terjesztetett be a többi törvény-

javaslatokkal, az tisztán az idő kérdésénél fogva történt. A tárgyalásoknál ugyanis egy bizonyos egymásutánt kellett követni. Arra nézve, hogy a vonal biztosítva van, a képviselő urat leginkább megnyugtathatja az, hogy a turszaryas-orosháza-mezőhegyesi vasutvonal mező-hegyesi szárnnyának kiépítése egyenesen attól feltételeztetik, hogy az arad-szegedi vonal kiépüljön.

Akkor hiszem egy pár nap alatt teljesen befejezve lesz ezen engedélyezési ügy is, úgy, hogy e vonal kiépítése az állam minden terheltetése nélkül, csak is 30 évi idő mentesítés mellett, még pedig teljes hitelű consortium által, az államra nézve igen kedvező feltételek mellett biztosítva lesz, (Tetszés.)

Erkövy Adolf: (Halljuk!) Azon biztosítás, hogy ezen vasuti ügy biztosítottak tekinthető, tehát meglesz s azon szegény megye ez által bele fog vonatni a vasuti hálózatba; továbbá azon kijelentés mellett, hogy pár nap alatt fog ezen ügy végleg befejezteni, tehát már biztosítottak mondható; s teljes megnyugvással és köszönettel fogadja a miniszter ezen nyilatkozatát. — A ház a választ tudomásul veszi.

Harkányi Frigyes következő interpellációt intézi a közmunka- és közlekedési miniszterhez:

Tekintettel Kalocsa városának mind gazdaság, mind ipar tekintetében való fontosságára, felkérem a minisztert, nyilatkozzék, miként a pest-zimonyi vasut Kalocsa érintésével fog-e vezetetni; vagy ha ez lehető nem volna, lesz-e arról gondoskodva, hogy e város a vasuti hálózattal kapcsolatot nyerjen.

Tisza Lajos közmunka- és közl. ügy miniszter: T. ház! Magam részéről is etismerem Kalocsa városának mind népessége, mind ipara, mind értelmi fejlődöttsége s kereskedelménél fogva azon jogosultságát melynél fogva a vasuti hálózatba felvétetni, illetőleg ahhoz kapcsolatot nyerni kíván. — Azt, hogy ez ügy iránt én is érdekeltiséggel viseltetem, bizonyítja azon tény, hogy már gettettem a hivatalos lépéseket arra nézve, hogy tanulmányoztassék a trace, melynélfogva az esetre, a mi körülbelől előre látható, ha a pest-zimonyi vasut közvetlen érintené Kalocsát, mi módon lehetne Kalocsát a legkövetkező, és leggazdaságosabb uton be vonni ezen hálózatba, úgy hogy mind a fővárossal, mind az ország többi emporiumaival összeköttetést nyerjen. Nem kétlem, hogy épen azon fontosságnál fogva, melylyel Kalocsa bír, sikerülni fog annak idején ezen összeköttetést biztosítani. (Tetszés.) A ház a választ tudomásul veszi.

Közöltetni fog a belügyminiszterrel.

Bittó István igazságügyminiszter; Bobory képviselő ur a következő interpellációt intézte hozzám:

Tekintve, hogy Erdélyben a mult abszolút kormány által reá erőszakolt úgy magánjogi, mint fenytő törvények eddig is fenállanak, miáltal a m. kir. legfelsőbb ítélőszék gyakran egyenlő ügyekben egészen különböz, sőt ellenkező ítéletet hozni van kényszerülve; tekintve, hogy a királyi törvényszékek újabb törvényeink szerint már Erdélyben is szervezve vannak: kérdem a tisztelt igazságügyi miniszter urtól:

Mi oka annak, hogy honi törvényeinknek Erdélyben s érvényesítése továbbra halasztatik?

T. ház! Ezen interpellációra a következőkben van szerencsém válaszolni: Az 1868. 43. t. cz. 8. §-a törvényesítvén a miniszteriumnak 1867. jun. 22. kelt rendeletét, jóváhagyta az annak 14-ik pontjában foglalt azon rendelkezést melyben azon okból, hogy a magánjogok sérelme, a közhitel megrendítése és az igazságszolgáltatás folytonosságának fennakadása megelőztessék, kimondatott, hogy az Erdélyben hatályban levő törvénykezési és igazságügyi szabályok ideiglenesen fennmaradnak.

T. ház! Az okok, melyek a törvényhozást a miniszterium ezen intézkedésének fentartására bírták, fájdalom, nagy részben még ma is fenállanak. Nem léptet-hetünk életbe Erdélyben magyar polgári, vagy magyar büntető törvénykönyvet azon egyszerű okból, mert ilyekkel magunk sem bírnunk. (Ugy van!) Már pedig hatályon kívül helyezni az ott érvényben levő rendszeres codexeket, megszüntetni az ott fenálló rendszeres bünvádi eljárást, és annak helyébe a mi bizonytalan és definiálatlan praxis criminalisunkat helyezni, nem lett volna más, mint a rend és haszon helyett zavart és kárt okozni. (Ugy van!) Egyébiránt a mily mértékben szűnik az ok, szűnik az okozat is; és fokozatint közeledünk azon időponthoz, midőn az egyformaság helyre fog állani,

Igy, méltóztatnak tudni, hogy az 1868. évi 43. t. cz. úgy a peres, mint a perenkívüli polgári eljárásra nézve Erdélyben is hatályban van. Így a legközelebb alkotott urbéri törvények Erdélyben is szabályozzák az urbéri viszonyokat és így hozatott be a mult nyáron még az austriai büntető perrendtartás helyébe sajtó ügyekben az esküdtszéki intézmény fellállítását szabályozás, eljárás.

Igy szándékozom a miniszterium kebelében már készülőben levő és nagy részben már elkészült anyagi és alaki büntető törvénykönyvet a legközelebbi országgyűlés elé terjeszteni, és azokat Erdélyre is kiterjeszteni.

Ebből méltóztatik meggyőződni a képv. ur, hogy a kormánynak folytonos és következetes törekvése volt ezen teljes egyformaságot, mely annyira kívánatos, elérni és létesíteni, és e tekintetben már is nevezetes előhaladás történt.

Ez a válaszom t. képv. ur interpellációjára. (Helyeslés jobbról.)

Bobory Károly nyilatkozata után a ház az igazságügyminiszter választ tudomásul veszi.

Bittó István igazságügyminiszter: T. ház! Lázár Abám képviselő ur a következő interpellációt intézte hozzám:

1. Van-e tudomása ezen, a fennálló törvény ellenére kiadott magyarázó rendeletről?

2. Ha igen miként tuja igazolni azon alkotmányellenes eljárást, hogy a törvényhozás kikerülésével ezen törvényt magyarázni merete?

3. Szándékozik-e ezen törvényellenes magyarázó rendeletet rögtön visszavonni és a nehalán szükséges törvény-módosítvány iránt indokolt javaslatát maga rendén be-terjeszteni?

Ezen 3 rendbeli kérdésre röviden következőleg van szerencsém válaszolni. (Halljuk!)

Miután az 1868. LIV t. cz. 399. §-ának értelmezése tárgyában sem én sem hivatalbeli elődöm semmiféle magyarázó rendeletet nem adott ki, nincsen is mit visszavonom. Ezzel, azt hiszem a t. képviselő ur is meg lesz nyugodva. (Helyeslés jobbfelől.)

Lázár Ádám: A miniszter feleletével csak annyiban lehet megelégedve, a mennyiben azt fejezte ki, hogy mi tudomása nincsen ily rendeletről: azonban, hogy ha bővebben méltóztatott volna a miniszter az általa beadott kérvényvny beadása óta lefolyt időben utána járni a tör-, vényszékeknel bizonyosan meggyőződhetett volna arról hogy igen is a lakberek lefoglalása ép ily ministeri rendelet alapján történt.

Bittó István igazságügyminiszter: Röviden azt válaszolom, hogy miután szerencsém volt kijelenteni, hogy ily értelmű ministeri rendelet nem létezik, az nem is vonható vissza; a mennyiben mégis ily ítélet hozatott volna, ez ellen megvan az orvoslás a felebbvitelben, mert én a bíróságoknak külön utasítást nem adhatok.

Elnök: Tudomásul veszi a t. ház a miniszter ur választát? (Tudomásul veszik!) Tudomásul vétetik.

A pénzügyi bizottságnak van jelentése.

Széll Kálmán előadó: Benyújt két bizottsági előterjesztést. Az első a vasuti és pénzügyi bizottság jelentése a Győrtől Sopronyot át Ebenfurt irányában az ország határain vezetendő vasut kiépítése tárgyában előterjesztett törvényjavaslatról; a másik az állandó vasuti bizottságnak jelentése a soprony-pozsony-lundenburg-vágvölgyi első mozdony-vasut kiépítésére vonatkozó törvényjavaslat tárgyában.

Ki fog nyomatni, a ház tagjai közt szétosztatni, s az osztályokhoz utasittatni.

Hoffman Pál: A vallás és közoktatási miniszterium kezelése és felügyelete alatt álló különböző alapok és alapok és alapítványok jogi természetének megvizsgálására kiküldött 12 tan bizottsága tekintettel az országgyűlésnek közel időben várható berekesztésére, jelentést tett a t. ház elő, a melyet, ha megengedi a t. ház, fel fogok olvasni, mert egy javaslat foglaltatik benne, melyre nézve a t. ház rögtön határozhat. (Olvassa a jelentést.)

Jelentése a vallás és közoktatásügyi miniszterium felügyelete és kezelése alatt levő különféle alapok és alapítványok jogi természetének megvizsgálására kiküldött 12 tagu bizottságnak.

A képviselőház által 1870 évi február 23-án hozott határozathoz képes, az évi mártius 28-án választott, és ugyanaz évi május 12-én megalakult ezen bizottság első teendőjének tekintette, a feladatának tárgyára vonatkozó adatokat megszerezni; minthogy pedig ezen adatokat különböző országos levéltárakban vannak, mindenek előtt felszólítottat a valias és közoktatásügyi miniszter ur, miszerint a kezelése és felügyelete alatt álló alapok és alapítványok mindegyikére vonatkozó okmányokat összegyűjtvén, mindegyik alapítványi tárgyat ekképen felszerelve a bizottság elé terjesztve. Továbbá felszólítottat a nevezett miniszter ur, miszerint ez 1870. évi előterjesztésében foglalt erdélyi, szerb görög keleti alapok és alapítványok állapotáról és eddigi kezelési módjáról is kimerítő előterjesztést tegyen. A miniszter ur készséggel vállalkozott ezen felhívásoknak eleget tenni. Ugyanazon alkalommal a bizottság 3 albizottságra oszlott, melynek elseje a vallásalap, másadika a tanulmányi alap, harmadika a többi alapok viszonyainak előleges megvizsgálásával bizatott meg.

Ezen albizottságok közül mindeddig csak az első végezte be munkáját, melynek a vallásalapra vonatkozó, terjedelmesen indokolt, okmány gyűjteménnyel, és okmány kivonattal ellátott véleményből álló 2. alatti eredményét az összbizottság idő rövidsége miatt ugyan nem tárgyalhatá, de tekikintve annak nagy fontosságát, s hogy aziránt a nyilvánosság terén is eszmecsere támadhasson, a bizottság javasolja a t. háznak, miszerint mindezen irományokat, kivéven a nagyon terjedelmes és jelentéktelen 45. számú mellékletet, nyomassa ki.

A második albizottság előterjeszthető eredményig még nem jutott.

A harmadik albizottság csak az adat gyűjtést végezte be, melynek jelentéssel kísért eredménye 2. alatti bemutatattatik.

A vallás és közoktatásügyi miniszter ur által a szerb és görög keleti alapok és alapítványok állapotáról a bizottsággal közölt és 3. alatti mellékelt kimutatás tárgyalás alá még nem került; az erdélyi alapok iránt követelt kimutatást pedig nevezett miniszter ur, minthogy arra nézve magában a miniszteriumban sem végeztettek be a munkálatok, a bizottsággal még nem közli.

Midőn végül a bizottság 4. alatti az üléseiről vezetett jegyzőkönyveket is a t. háznak bemutatja, abbéli reményét nyilvánítja, miszerint a hozzá utasitva volt nagy fontosságú ügynek elintézését a jövő országgyűlés sürgős teendőjének fogja tekinteni.

Kérem a t. házat, hogy ezen jelentését, s e jelentésben kifejezett óhaját szerint az egyes szám alatti mellékletet kinyomatni méltóztatassék. (Helyeslés.)

Elnök: Elfogadja a ház? (Elfogadjuk.)

Ha a t. ház elfogadja ezen véleményyt, mely most itt nyilvánítottatott, akkor úgy vélem, legcélszerűbb volna előadó urat megbizni, hogy a kinyomást ellenőrizze és az ő felügyelete alatt tésések a korrektio és az általános szerkesztés; akkor úgy fog az megtörténni, mint azt a bizottság kívánja. Ha a t. ház kívánja, ezt határozatilag is ki lehet mondani. (Hesyeslés.)

Elnök: (feláll) T. képviselőház! A felséges kir. család örömmünepet ül: ő feisége cs. kir. főhercegasszony Gizella, felséges urunk királyunk legidősebbleánya, tegnape-

lött jegyeztetett el Leopold bajor királyi herceg ő fen-ségével. Ezen örvendetes családi esemény kedvező alkal-mat nyújt a t. háznak. Felsége királyoknak apai és ő Felsége a királynénak anyai örömei fölötti meleg rész-vétét nyilvánítai. Mivel nem kétem, hogy erre ez alkal-mat a t. ház örömmel ragadja meg, ezen hitben bátor vagyok kérni a t. házat: méltóztassék egy küldöttséget kebléből kinevezni, mely küldöttség ő Felségeknél kihall-gatást kérven, a képviselőháznak meleg részvétét s hő-doló tisztelettel párosult üdvözlését fejezze ki (Hosszas, általános, élénk éljenzés.)

A bizottságot sorshúzás útján kívánják-e meg ala-kitani? (Az elnök ur proponálja.)

Ez esetben méltóztassanak megengedni, hogy a ne-vek iránt holnap reggelig tisztába jöven, a küldöttségi ta-gokat a t. háznak ajánlhassam. (Helyeslés.)

Következik a napirend. — Folytatatik a választás törvjavaslat feletti részletes tárgyalás folytatása. Felszólal-nak: Pápp Zsigmond a közp. bizottság javaslata mellett, az ellen pedig Jámbor Pál és Vajda János, utóbbi a Ma-darász József által beadott módosítványt pártolja. — Az ülésnek ezzel 1³/₄ órákor vége lőn. — Legközelebbi ülés holnap d. e. 10 órákor.

Városi közgyűlés ápril 22.

(Folyt. és vége.)

A nagyközből a Szentferencziéktől két telek vétetvén át, az épületnek lebontása, s az építésanyagoknak elár-vereztetése határozott volt el, de csak egy vállalkozó jelent meg az árverezésen, s az is igen keveset ígért. Knöp-fler indítványozza, hogy ezen anyagokból a város számára vámházak építtessenek. Antal F. a fákát feldolgozásig, a a város majorjába szállíttatná, mert így a károsodás kisebb lesz. Borosnyai figyelmezteti előtte szólókat, hogy ezen anyagokat a városnak is csak meg kell vásárolnia, miután az árak építkezési célokra fordítandó. Miután a város részére ócska anyagokat pénzrel venni nem kívántak, az új árverezés elhatározott, melyen azonban becsáron alól nem lesznek átengedők, s 30 nap alatt eltakarítandók.

Polgármester egy jelentést, egyuttal kérést és indit-ványt terjeszt elő, t. i. a városnak igen szép birtokát ké-pező a postarét, melynek fele mintegy 8 hold, évenként tízezer téglát fizetés mellett örökidőkre átengedettett bizo-nyos vállalkozóknak téglagyár helyiségéül. A téglagyár pha-sisait nem kívánja elbeszélni, mert az igen hosszú lenne s mindenki tudja; annyi bizonyos, hogy a város minden pol-gárának szívében fekszik a vágy és miként a szép kiterjedésű helyiség, valahogyan visszakerítessék a város birtokába, s legyen hely, hol a város szépítésére szükséges anyag elő-állíttassék, s olcsón adassék; a polgárság pedig ne hozassék azon visszás helyzetbe, miszerint tűzmentesen építeni kényszeríttessék, de nincs arra való anyag, s nincs alka-lom, hol azt elé lehetne állítani. A gyár ugyanis mostan-ság tulajdonosai által, oly irányban használtatik, hogy az a város szépítésére befolyással nincs. Azért polgármester egy bizottság kiküldését indítványozza, mely akár Reich Ká-olynéval és Bucherrel, akár a részvénytársasággal vegyen számba mindent, e szép birtokot s egyezkedjék, hogy mi-ként lehetne azt visszakapni, mert most úgy tudja, hogy erre igen kedvező alkalom kínálkozik, s a város ezen bir-tokához nagyon könnyen visszajuthat.

A polgármesternek ezen előterjesztése általános helyesléssel s tetszésnyilvánításokkal találkozott.

A kérdéshez szól Knöpfler Vilmos, ki maga is he-lyesli a visszaszerzését, csak hogy nem téglagyárnak; szó-lónak nézetei állatában nem találta visszhangra.

Petelei János némely ellenérvételeket tesz; szólott még a tárgyhöz Ajtai Mihály és Kovács Áron, ki rőmest beleegyezik egy bizottság kiküldésébe, mely a komplikált ügyet tanulmányozza s a képviselőtestület elibe jelentést tegyen.

Ennek folytán a bizottságba polgármester Borosnyai elnökle alatt Ajtai Mihály, Knöpfler Vilmos, Kovács Áron, Vályi Károly, Hincz Dániel és Biás István neve-zettek ki, s ezzel a gyűlés szétoszlott.

Marosszék közgyűlése ápril 22.

(Folytatás.)

A délutáni ülésben, — olvastatott az állandó választmány munkálata, melyben javasolja, hogy ha az utmunka hiányosan lenne felvéve, azért először a fa-lusbíró, utána a dullóbiztos lenne felelős.

Filep Albert indítványozza ezeket hanyagságukért kétszeresen büntetni, egyszermind fegyelmi kereset alá is vonni a dullóbiztos.

Illyés István nem tartja aránylagosnak a büntetést, mivel a kétszeres büntetés igen terhes, és ha az előljá-róság hibás, akkor ő felelős, mert ő titkolta el, s így a dullót sokkal súlyosabban érné a büntetés.

Főkirálybíró: hátha a falusi előljáróság valakit ma-litióbból üldöz?

Berezki Sándor indítványozza az összeírást kitenni, hogy az ellen mindenki 8 nap alatt kifogását megtehesse, mit, ha nem tesz sérelmes, akkor maga vállalja kárát, mert csak így lehet minden surlódást kikerülni.

Magyari F. pártolja az állandó választmány bizott-sága által tett véleményét és elég correctnek találja, ha az ember maga jelenti fel a falu előljáróságának, és helyesli a hibás dullónak a fizetésen levő elmarasztalását.

B. Kemény G. nem kívánja a dullóknak erdőről-erdőre és pajtáról-pajtára való járását, mivel az lehetet-len is lenne, tehát az állandó választmány nézetét el-fogadja.

Szentiványi egy más redactiót ajánl és a dullók biztositása tekintetéből az összeírást a falu előljárósága tegye meg, először ő terjessze fel a dullóhoz, ki csak az-után vizsgálja meg, s ha nem veszi észre, vonja magára a felelősséget. B. Kemény még a prizsmák megvizsgálása alól is fel akarja oldozni a dullókat.

Filep Albert szerint van helység, hol csak 40 drb marha van beírva, pedig 150-nél is több van, ezért ki-vánja, hogy jövőre a dulló felelős legyen.

Magyari elfogadja Szentiványi indítványát, de sze-retné körülírni, melyek azok a marhák, melyek belevon-natnak a közterü alá, ezt szeretné egy kissé körülírni.

Alkirálybíró Bothos Kálmán felvilágosítja, hogy erről már ezelőtt három évvel volt határozat, az nem ide tartozik. Berezki Sándor kérdi, hogy a hivatalnokok tartoznak valamit a közmunkába tenni? mert eddig soha sem tettek. Jenei a dullóbiztosok nem tettek és nem is tesznek soha.

Illyés elvben pártolja, de a jogegyenlőség elvénél fogva azok is belevonandók lennének, erre Bothos Kál-mán a községi előljárókat és papokat is kéri belevonni, és kéri továbbá egy bizottság kinevezését, mely a köz-munkákról egy rendszeres javaslatot dolgozzon ki a jövő gyűlésre, mivel akkor nem tördözzék a most fenálló hiá-nyos szabályokat, mit a gyűlés egyhangulag elfogadott.

Olvastatott tovább az állandó választmányának je-lentése, melyből kitűnt, hogy Marosszék 44,360 tenyeres, 13100 igás napszámmal rendelkezik a közmunkákra, mely-ből megváltatott 5166 tenyeres és 6103 igás napszám, ezzel pedig javasolja előbb a főutak és azután a mellék-utak kiépítését.

Berezki Sándor kéri Kibéd és néhány vele szom-szédos falu kérelmét elővenni és tárgyalni. Szentiványi pedig a többi kérések előadását is kéri. Berezki indit-ványát a bizottmány elfogadván, Kibéd kérelmét tár-gyalta és elhatározta miszerint a torbósló-kibédi utyona-lokat a főutba felveszi és egy bizottságot küld ki a mér-nők vezetésére alatt annak megvizsgálására, és ha az út rosszasága miatt valamire szükség, lesz a maradékból fordit-sanak annak javítására is.

Illyés kéri a tófalvi-székesi utyonalok kiigazítását azonban az idő eltelése miatt főkirálybíró az ülés foly-tatását másnapra halasztotta.

(Folytatása köv.)

Maros-Vásárhely, május 10.

Egy újabb pénzforrás nyílt városunk területén en-nek számára. A „Haza“ magyar életbiztosító-bank „Hitelbank“-ká lőn átalakítva, s az ezen átalakíthatást feltételező tőkeszaporítás kö vetkezőleg lett számtani ala-possággal megteremtve. A bank eddigi 4000 darab rész-vényét 11 ezer darab 200 forintos rész vényvel szapírt-andja és így összesen 15 ezer darab 200 forintos teljes részvényes fogja ezen „Hitelbank“-nak 3 millió frt. forgal-mitőkéjét szaporítani. A 150 frttal beszerelve levő régibb részvények, az átalakulás folytán, darabonként 50 frt. utánfizetéssel kiegészítendőek lesznek.

A hirdetési műveletre vonatkozólag a szorosabb utasítások kormányi jóváhagyások alá jövedenek. Egyéb-iránt ezen hitelezési műveletre nézve előlegesen oly formán vagyon értesülve, hogy törlesztési rendszer fog felállítatni.

Alapos értesülé-ünk nyomán megemlítendőnek véljük azon szerencsés körülményt, hogy: miután ezen időszéri intézet hitelművelete által az anya üzletre az életbizto-sításra kívánja a közönséget serkenteni, ez által az utóbb mindinkább erősbitendi, s ezen erősbités az intézetet azon szerencsés helyzetbe hozandja, hogy a közönségnek ol-csóbb hitelt leend képes nyújtani, mint azon vállalatok melyek jövődönket a pénzkölcsönzési műveletről várják.

Egy tag.

Fővárosi levél.

Pest, 1872. május 7-én

A király atyai nemes szívének sugalmát követve, néhány minisztere kíséretében az alföldi árvízszújtott nép-közt utazik; mindenütt leirhatlan a lekesedés, a biza-lom és a reménység, melylyel fogadtatik mindenfelől a vigasztalás, jótetemény és áldás hervadhatlan virágai nyílnak nyomában.

Fővárosunk utcái is koronkint ünnepies díszít ölte-nek magukra: a roppant házsorok nemzeti lobogókkal, az ablakok szőnyegek- és virágokkal vannak ékesítve; czifra kocsi hosszú sora vonul végig az ezer meg ezer ember által ellepett utcák- és téreken.

Itt Jókai mondja phantasticus, de nagy hatású szó-noklatát; ott Csernátiony tartja amaz összefüggetlen tarka szóhalmaz-tömeget, melyre maga is bevallja, hogy nem készűl, a harmadik helyen pedig Steiger Gyula adja elő határozott, velős s kitűnően szített prog-rammját.

Debreczenben Tisza Kálmán aratja olcsó diadalait, — Nagy Kanizsán pedig Csengeri Antal, mint ihletett államférfi, hazánk politikai helyzetének élénk és hű ké-pét tárja választói elébe.

A pártok nemcsak készülődnek, hanem itt-ott az elöcsatározások is megkezdődtek, a harc, a küzdelem he-ves leend. Pedig mily könnyű józán embernek választani

a két párt közül; melyek egyikének volt egyetlen nagy vezére maga kijelenté utolsó politikai nyilatkozatában veszélyességét egy oly pártnak, mely a nemzetet hiu reményekkel kecsgeteti, oktan tanokkal ámitja, s va-kitó káprázatokkal csillogtat szeméi előtt!

E gondolat a Chiezi Kálmán választóihoz küldött jelentésében van. A „Magyar Ujság“ élénken találva, érezte magát e nyilatkozat által s tiltakozik minden gyanusi-tás ellen. Lám hogy megszűnik, a ki nem érzi tisztának magát.

Nem tehetem, hogy M.-Vásárhely polgárait még egyszer május 12-ike előtt ne figyelmeztesse a mézesmad-zagra, mely számukra akkor ki fog vettetni, s emlékébe fel ne idézzem a Mátrai, Pap és társai korteskedésének történetét. Jól emlékezhetnek még, hogy a szenvedély és düh oly magasra korbácsolatott, miszerint a csöndesség csak a váróház bevert ablakainak esőörmpölése s a fegy-eres katonák dobporgetése s szuronyainak villogása után volt képes ismét uralomra jutni.

A vándorkortések, a rajongó ideálisták, a semmit nem kockáztató szerencsevadászok ismét szerencsétlenj fogják a várost megjelenésük s kacskaringos dictiojokkal jól teszik, ha meghallgatják jól, de csak tanulságul, csak azért, hogy a sok virágnak csupán mézét szívják ki.

Marosi.

Helyi dolgok.

Ugy értesülünk, hogy Lónyai Menyhért gróf magyar miniszterelnök ő nagyméltósága erdélyi útja alkalmával, e hó 25-kén városunkat is meglátogatja.

— A maros-vásárhelyi országgyűlési képviselők választásának vezérletére rendelt központi választmány folyó hó 8-án gyűlést tartott, melyen is egy pár tag utólagos esküjének letétele után, Borosnyai Pál polgár-mester előterjeszté, hogy a Deák-Ferencz-Szent-Miklós kerület választóinak összeírása végett kiküldött bizott-ság elnöke Fekete Ferencz betegsége miatt ezen meg-biztatásának meg nem felelhet, minek következtében helyébe Kis József városi főjegyző választatott. Ezután még felolvasatott egy belügyminiszteri leirat, melyben a folyó évi ápril 16-kán az országgyűlési választások tárgyában kibocsátott rendeletének 2. a. pontját s a honorationok választási jogát értelmezi, illetőleg az azt értelmező 1869. jan. 13-ki rendeletének szemelött tar-tására hívja fel a középponti választmányt. Tudomásul vétetik a leirat, de miután a hivatkozott magyarázorendelet a városi levéltárban meg nem található, annak hivatalos másolata Marosszéktől átkérteni határozott. Más tárgya az ülésnek ezuttal nem volt.

— Városunk népesül, élénkül, a holnap tartandó erdélykerületi ellenzéki nagygyűlésre sokan érkeztek s folyton érkeznek ide.

A Kovács Gyula vezetése alatt álló kolozsvári szín- és dalmütársulat tegnapelőtt, májás 9-dikén tar-totta első előadását az Apollo-szinkörben, Katona Jó-zsef „Bánk bán“-jával, meglehetősen számú közönség előtt, sokakat a szép ünnepi délután s a katonai zene-karnak a piaczoni nyilvános működése tartott távol az előadástól. A szinkör igen czélszerű és csinos berende-zéssel bír s azt hisszük, hogy ily központi helyen állítva fel, a szándékolt czél általa nagymértékben el fog éretni.

— A helyi ev. ref. főtanodai ifjuság zene- és énekkara alaptőkéjének gyarapítására tegnap este hang-versenyt rendezett az elbai szinkörben, melyről azon-ban csak jövő számunkban szólhatunk részletesben.

— Majális. Május 8-án. A helyi ev. ref. felső leányiskola 2. 3. és 4-ik osztálya, Petri János és neje ve-zetése és gendos felügyelete alatt a város nagy erdején egy vidám tavaszi szép papot ünnepeltek. Petri János szerencsés volt a városunk előtt köztisztvisletben álló ezredes, Buzetti Camillo urtól kinyerni, a Lajos fő-herceg nevet viselő ezred zenekarát. Megjegyezzük, hogy az ezredes ur kitűnő szépségű leánykaja is, az említett iskola növendéke. Az ártatlan leánysereg, hát a szép zenekar által jádzott dalok közt sétált ki a nagy erdőre, hol az egész délutánt az ezredes ur és szép családja jelenlétében táncszal töltötték. Nem egy köny-nen fordult elő ehez hasonló kellemes majális a nagy-erdőn. Meleg köszönet érte a derék ezredes urnak és — a Petri nevelőpárnak.

— A helyi kereskedő urak is rendeznek egy majalist az Elbában, valószínűleg a pünköshti ünnepek valamelyik napján. Nagyban készülnek már is, s előre képzeljük, mily tényes és láto gatott leend az.

— A pünköshti ünnepekre vasuti kéjkirándulásról is hallottunk volt valami említést, a piski-petrozsényi vonalra s annak több rendbeli nevezetességének meg-szemlélésére. Nagyon sajnálnok, ha ezen kiválólag él-vezetesnek és tanulmányosnak ígérkező kirándulás terve-zetével az illetők felhagynának. Bizonyára sikerülni fog az.

— Pár nap előtt a Marosban porondot keresők egy emberi hullára bukkantak a víz alatt, mely meg-vizsgáltatván, azonossága derült ki azon székelyével, ki az őszszel bizonyos lopás következtében üldözöbe vétetett s más menekülési eszköz hiányában a Bodor-hidról a Maros hullámai közé vetette magát. Ugy lát-szik, hogy akkor vízbe fulván, az egész télen át a Maros jégkérgé alatt volt s a tavaszi nagyobb vizek sodorták le a sekélyesebb helyre. Bámulus volt e hullánál az, hogy míg az a szétmálásnak indult, a mel-lénye zsebében talált 100 forint összegre menő 5 és 10 forintos bankjegyeknek a megázáson kívül semmi más bajuk nem volt s kiszáritás után, tökéletesen használ-hatóknak bizonyultak.

*

Szini szemle.

Az Apolló udvarán újon felállított szinkör a szép május 9-én jó móddal lön inaugurálva „Bánk Bán” előadásával.

Milótt magára az előadásra érdemleges nézetünket elmondanók, legyen szabad pár rövid szóval előrebocsátásban érinteni a friss színtermet és színpadot.

Városunk még tegnapig nem örvendett oly csinnal és jó móddal összeállított színháznak. A terem elég tágas, s a tágas terem tisztességes, s rendszeres ülésekkel és karzattal ellátva.

A színpad? eddig itt nem látott izléssel és csinnal megteremtve, nem is remélt gyönyörrel honorálja a színházlátogatót.

A színpad előtt systemizált orchestrum, melynek jeles tagjai teljes praecisioval jádzott darabokkal tölték be a felvonások közti intermezzot.

Mindez pedig, ily szépen összeállítva, teszen bizonyosságot a köztisztletben kiérdemletten álló intendans b. Huszár Sándor műértő, buzgó és lelkiismeretes eljárásáról.

És mi ezekből, mint megannyi nemes Hieroglyphéből, háláérzettel olvassuk b. Huszár Sándor urnak városunk iránti nagyrabecsült rokonszenvét, melyet továbbra is kiérdemelni, e szép intézet buzgó pártolása által igyekezzünk.

Most már szólunk, és pedig dolgaink véletlen halmaza miatt ezúttal röviden, magáról az előadásról.

Az általános jó előadás valódi coloraturája Némethy Irma (Getrud) volt. Színpadi szép alak, drámai csengő hang, mindig találó jó kifejezés, sok érzés, és a mint sajditjuk: nemes szenvedély, — mely nélkül e téren messze haladni lehetetlen — Némethy Irinát drámai első rangú színésznővé minősítik. Toiletteje izlésteljes. És minket, kik Ráchelt és Rettichnőt, a bécsi udvari színház női ékét, számtalanszor láthatni szerencsések voltunk, Némethy Irma tegnapesti játéka teljesen kielégite. Mi nem értjük a pesti nemzeti színház intendaturáját. Egyébiránt: Chacun a son goût.

Szentgyörgyi (Petur bán) jelesen személyesíté a bihari főispánt. Szentgyörgyiné se hiányzik a szenvedély, a — főkéllék.

Kovács Gyula (Bánk bán) sok szép külső és benső szini tehetséggel ellátott egyéniség. Tegnapijátékában jó felfogást, mely érzést tanisított. Öltözet, a változat kívánata szerint, mindig találó és izletes.

Egyre legjobb akarattal figyelmeztetjük Kovács Gyulát. Az erőltetett kiáltás épen nem szerencsés surrogatuma a pathosnak. Különben is a hang nem bír döntő súlylyal egy jeles színészt kiegészítő szép tulajdonok közt. Például: La Roche Károly, a bécsi udvari színház ez ideig leggenialisabb drámai tagja, közép-temetű, bizony nem ajánló beszélő organummal bír, de arcjátéka, mozdulatai oly imposansok, oly uralkodók, hogy a természetől mind külsővel, mind bensővel gazdagon megajándékozott Löwének soha eszébe se jutott La Rocheval versenyezni. La Roche Károly csupa szellem volt, melyről találólag mondja Sand: *transporte les montagnes.*

Végül ismétjük, hogy egészben véve is az előadás összevágó és kielégítő volt.

DOBOLYI SÁNDOR.

Legujabb posta.

Madrid, május 5. Az oroquietali ütközetben a carlistáknak 40 halottjuk, 10 sebesültjük volt s 730 foglyót vesztek, a üldöztetésük közben még több foglyot is vesztek. Don Carlos 200 emberével a frankhoni határszéleknél tart. Üldözik.

Madrid, május 8. A pampelonai kormányzó jelent: Don Carlos többek kíséretében Franciaországba menekült.

Versailles, május 8. Azt állítják, hogy Bazaine holnap fogoly gyanánt jelentendi magát.

Törvénykezés.

A m.-vásárhelyi m. kir. ítélő táblánál 1872. május hó 13-ik és következő napjain a következő ügyek fognak nyilvános ülésben tárgyalatni.

I. Tanács polgári ügyben.

Előadó kir. t. bíró Binder Mihály.

Vultur György, Maris Gy. e. Paulini Márton Jakabi Ján e. Popercu Jan, e Zupu György e. Weber Sára s t. Binder György e. Gracsik József, Vajdeján György e. Czank György, Fodor Juli, e. Teutsch Mih. Schuster Jan e. Csiriki Ján. Grünfeld Sal e. Petrik Miklós, Dezső J. e. Horeth Ján. Ungar M. e. Klusch Márton, Háosovijts Péter e. Krausz György betáblázási ügye.

Előadó k. t. b. Csergedi János.

Dobay Károly, b. Józsika Józsefné hagy. e. 300 frt. i. Ebergényi János, Pongracz Dénes e. bérletből elmozdítás i. Stoika Berbgju Chitiu, Juon Maria e. 32 frt s jár. iránt, Mihály Albert, Kovács Miklós e. nászhozományok kiadása i. Tontea Éva, Czigezer George Tabaku e. 14 frt i. Tuma Iliszie, Rosenfeld Albert e. 121 frt. 60 kr. i. Mihutiu Gevanu, Nemesiu Pitie e. egy ló átadása i. Toderu Juon, Zsoldea Ilie e. 70 frt i. Fogarasi Lajos és t. Czinege György és t. e. birtok kiigazítás i. Dragoin Joan Popa Atauazie Nikolai e. 34 frt. 60 kr.

Előadó k. t. bíró Elekes Pál.

Boér Lajos, Tóthfalusi Károly e. birt. háb. i. Muha Mátyás, ügyvéd Potghai Mihály e. 115 frt. i. Nagy Sándor, Orban József e. 6 frt. 20 kr. i. Vaszilia Paisiunak Rechert György e. 30 frt. i. Paloeska Eszter, Benkő Miklósné és társ. Gecse Dániel alapítványa és Benkő Ferencz e. igénykeresete. Bárdosi N. Pelea Demeter, Pelea Mária és Ince József, Bartha Sándorné és Ince Ráchel két se rtés visszabocsátása i.

Előadó k. t. b. Endes Gábor

Hersch Dávid, b. Bánffy Dani s társ. e. elvont haszon megtérítése i. Magurán Ruszandas, Maguran Juliánna e. néhai Maguran Juon hagyatéka i. Santha Alajos, Hettmann Mórítz e. lakbér, i. Juon Albu s társ. Angheló Csoriay e. egy fa kunyhónak végrehajtás alóli kiszakítás i. Khon Biri, Boér Kálmán és Khon Dávid elleni igénykeresete i.

Előadó k. t. b. Déési Farkas.

Harstein Abrahám, Horváth Gergely e. 80 frt. i. Máté Lajos, Csűrös Antal e. 85 frt. i. Ehedi Mihály Ludwig és Siegel czég és tár e. tulajdoni igény i. Nagy Mózes és neje, Szabó István e. som. visszah. i. Tamászyics János, Királyhegyi Jakab e. 63 frt 36 kr. i. Vencel Rósalia, Ürmösi Ráfáelné, Szabó Ignázt és rész. e. som. visszah. i. Elekes Amália, Elekes Mátyásné e. egyezmény megsemmisítése i.

II. Tanács polgári ügyben.

Előadó k. t. bíró Dósa Dániel által.

Jedder Márton, Feigl György örökösei e. munkabér i. Kremer János, Tóth Istvánné e. vételár hát. i. — A m.-vásárhelyi adóhivatalnak, Székely Jánosné, Rácz Mózes. Rácz Antal, Sipos Sándor, Sándor Istváni Szőcs János, Nagy Ferencz, Somodi Ferencz, Szathmáry József Szilágyi Mihály, Konya Gligor, Szabó Miklós, Vita István, Erdős Ferencz, Aszalos Dániel, a kereszteri ref. megye és Kádár Todor e. adbhátrálék bizt. i. Györfi Dénes a Nuridzsán testvérek e. 1462 frt. s jár. i.

Előadó kir. t. bíró Szolga Miklós.

Kányádi Nagy Lőrincz, Nagy Mária Simo Jánosné és társ e. tulajdonjog i. Szabó Istvánné, b. Orbán Ida, Ege községe e. egy hold legelő i. Kerekes Mózes, Csizsér Mózes el 100 frt. i. Szabó István, id. és ifj. Lukács Pál e. 119 frt kár. i. Zsögön Bálintné, Szőcs Karoly e. som. visszah. i. Schwarcz Bernád, Tilts György e. 50 frt. foglaló i. Nyáóádi Elek Kaufmann József e. 226 frt kár i. Ifj. Biró Sándor, Sánduj Antal e. 45 frt. kár i. Kovács Gergely és t. Kovács Imre e. som. visszah. i. Jakab Sándor, Berkovics Móríc e. som. visszah. i.

Előadó k. t. bíró Sándor János.

Ladó István, Pál György e. fekvők átadása i. Sebők s társ. Székely János e. fekvők átadása i. Csutak P. ifj Fazakas Ferencz e. 35 száll deszka i. Izsák Rózália Izsák Agnes e. zárlat feloldása i. A sz.-udvarhelyi casino egyet Gyertyánfi János e. 18 frt. i. Fekete József, Toats Pál e. egy ló visszaadása i. Buresa Salamonné Bence János e. 5 frt 60 kr. i.

Jegyzéke

azon bejelentett urbéri pereknek, melyek m.-vásárhelyi kir. törvényszéknél 1872. évi május 9-én tartandó nyilvános ülésben előadatni fognak.

Fogarasi Dániel kir. törvényszéki bíró által.

A szovátai közönségnek .Toldalagi Ferencz csődtömege ellen a Mátyus lapossa nevű erdő tulajdona iránti visszahelyezési ügye. Halmágyi Lajosnak Szöllősi Zsuzsánna és özvegy Sándor Jánosné ellen 372 frt 25. kr javítások árra megfizetése iránt. Kecán Vasziliának Sjurer János ellen két drb föld iránti ügye. Kormos Jánosnak Fodor János ellen egy belső telek iránt. Boér Todornak Boér Stefán ellen egy fekvőhezi örökösödési jog elismerése iránt. Ferenczi Józsefnek Ferenczi Gáspárné Orbán Mária ellen két darab föld zálogbóli kibocsátása irán.

K törvény széki bíró Vályi Gábor által:

Bányai Bogdának b. Horváth Albert elleni 1011 frt iránti pere. Stojka Parászkivának Stojka Zakaria örököl javak megszerzése iránti pere.

Bécsi tőzsdei árkelet (május 7.)

50% metallique	64.70
5% nemz. államkölesön	64.70
1860. államkötvény	103.40
Bankrészvénny	838 —
Hitelrészvénny	332 75
London	12.80
Ezüst	110.75
Arany	5.37
Napoleon arany	8.99
Földteh. ment. kötvény magyarhoni	82.50
" " " temesi	79.50
" " " erdélyi	79.75
" " " horvát-slavon	—

Felelős szerkesztő: DOBOLYI SÁNDOR.

HIRDETME NYEK.

1—3

VICTORIA biztosító-társaság Kolozsvártt. Jelentés és fölhevás.

Van szerencsénk a t. gazda közönség tudomására hozni, hogy folyó évi jégdíjszabályzatunkat kibocsátók s az ez idei jég-üzletet megnyitottuk.

Felhívjuk ehhez képest a t. közönséget folyó évi jég biztosításait társaságunknál tenni meg.

A VICTORIA előnyei: mint
olcsó díjak;

káresetén azonnali intézkedés és fizetés; a kárbecslési költségeknek egészen a társaság által hordozása; a biztosításoknak váltóra megtétele az egyedül a Victoria által gyakorolt társaság és községi biztosítás;

a jégüzletnek a tűzzel annyiban összekapcsolása, a mennyiben együttesen feladott új tűz biztosítások díj leengedésben részesülnek stb. az erdélyi közönség előtt országszerte ismeretese, s bővebb ajánlatást nem igényelnek.

Azért itt csak annyi legyen különösen kiemelve, hogy az idei jégbiztosítási díjak, daczára a tavalyi tömeges és országos jégveréseknek, lejjebb szállítottak, hogy

a megállapított díjak 10%-a leengedtetik, és hogy a Victoria az, mely évek óta már Erdélyben a legtöbb jégkárt fizeti, s nevezetesen tavaly többet fizetett, mint az Erdélyben működő kilencz biztosító társaság összesen.

Közelebbi tájékozással, egyéb kedvezmények iránti felvilágosítással szolgálnak a vidéki ügynökségek, felügyelők és helyben

3—8

Szöllősi Sámuel, a Victoria főügynöke.

Nyomatja Imreh Sándor Maros-Vásárhelyt, az ev. ref főiskola gyorssajtóján 1872.

Hirdetés.

Mező-Méhesen, Kolozsmegyébe kebelezett községben, Mező-Báld szomszédságában, szép, tágas — barom állásnak nagyon alkalmas s bőv vízzel bíró — helyen, 3 három országos vásár fog életbe lépttetni, melyek közül az első idei junius 5-én, a második september 5-én, a harmadik 1873. januárius 30-án fog megtartatni. Miis a t. cz. közönségnek ezennel köztudomására juttattatik.

Báldon, május 4-én 1872.

Őri Kráilitz Antal, jószág igazgató.